

Onderzoek

Schildwachtklierprocedure bij melanoom

De schildwachtklierprocedure is een onderzoek om de schildwachtklier op te sporen.

Voor de verdere behandeling van een melanoom is het belangrijk te weten hoe ver de ziekte gevorderd is. Daarbij is het belangrijk of er uitzaaiingen in de lymfeklieren zijn. De schildwachtklier (ofwel sentinel node) is de eerste lymfeklier waar kankercellen vanuit een kwaadaardig gezwel naar uitzaaien. Soms zijn dit meerdere lymfeklieren. Met de schildwachtklierprocedure wordt specifiek naar deze klier(en) gezocht en onderzocht of er uitzaaiingen zijn.

Met de schildwachtklierprocedure wordt dus geprobeerd een betrouwbare indruk van de uitgebreidheid van de ziekte te krijgen.

(073) 553 60 05

Maandag t/m vrijdag 8.30 - 17.00 uur

Hoe verloopt het onderzoek?

Hier vindt u alle belangrijke informatie over het onderzoek.

Vorbereiding

Informatiefolders voorbereiding dagopname en operatie of onderzoek

Het is belangrijk dat u zich goed voorbereidt:

- Lees daarom de informatie: 'Anesthesie en voorbereiding op een operatie of onderzoek' (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/anesthesie>) goed door.
- Volg de instructie voor het nuchter zijn (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2025-06/info-nuchter-zijn.pdf>).
- Lees de informatie: Voorbereiding op een (dag)opname in het ziekenhuis (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/naar-het-ziekenhuis/voorbereiding-op-een-dagopname-in-het-ziekenhuis>).

Oksels of liezen ontharen

U mag 1 week vóór de operatie uw oksels of liezen **niet** meer scheren.

Bent u zwanger of zou u dit kunnen zijn? Of geeft u borstvoeding?

Bent u zwanger, of geeft u borstvoeding? Dan kan het onderzoek gewoon doorgaan zonder extra maatregelen. De radioactiviteit is namelijk dermate laag dat er geen nadelige effecten voor foetus of baby kunnen optreden. Heeft u hierover nog vragen, dan kunt u deze ook stellen aan de laborant tijdens het onderzoek.

De dag van het onderzoek

Hoe wordt de schildwachtklier gevonden?

U wordt de dag voor de operatie verwacht op de afdeling Nucleaire Geneeskunde. Daar krijgt u een injectie met een licht radioactieve vloeistof. De radioactieve stof wordt naar de schildwachtklier afgevoerd en hoopt zich daarin op. De injectie wordt gegeven met een klein naaldje en is niet pijnlijker dan de prik bij een bloedafname. De hoeveelheid straling van de vloeistof is te vergelijken met die van een gewone röntgenfoto. Het geven van de injectie duurt ongeveer 10 minuten.

Direct na de injectie worden er foto's gemaakt op de afdeling Nucleaire Geneeskunde. Dit om de lymfebanen direct te volgen. Voor het maken van deze foto's komt u op een smal bed te liggen. De gammacamera hangt boven u en kan in verschillende standen gedraaid worden. U wordt gevraagd om verschillende houdingen aan te nemen. Het is belangrijk dat u verder zo stil mogelijk blijft liggen. Het maken van de foto's duurt ongeveer een half uur. Daarmee duurt dit eerste bezoek aan de afdeling Nucleaire Geneeskunde in totaal ongeveer 45 minuten.

Enkele uren later, of de volgende dag, komt u terug naar de afdeling Nucleaire Geneeskunde voor enkele statische opnamen van uw liezen of oksels. Op deze foto's is de ophoping van radioactiviteit in de schildwachtklier(en) zichtbaar. Dit wordt vervolgens gemarkeerd op de huid. Zo nodig worden aanvullend nog extra opnamen gemaakt waarbij de camera om u heen draait. Deze worden dan gecombineerd met een 'lage dosis'-CT.

Het is belangrijk om te weten dat het in beeld komen van de schildwachtklier nog niets zegt over het wel of niet aanwezig zijn van kwaadaardige cellen.

Wat gebeurt er tijdens de operatie?

De verpleegkundige brengt u in uw bed naar de operatiekamer. Daar wordt u onder narcose gebracht. De chirurg spuit dan een blauwe vloeistof in. De vloeistof bewandelt dezelfde weg als een eventuele uitzaaiing en verspreidt zich via de lymfebanen. Dit duurt ongeveer 5 minuten.

De chirurg spoort met een apparaatje de schildwachtklier(en) op. Hierbij helpt de radioactiviteit en de kleurstof. De schildwachtklier(en) worden verwijderd en in het laboratorium onderzocht op de aanwezigheid van kankercellen. Het duurt gemiddeld 5 werkdagen voordat de uitslag van dit onderzoek bekend is.

Wat gebeurt er na de operatie?

De tijdens de operatie ingespoten blauwe vloeistof wordt via de nieren en de darmen uitgescheiden. Vandaar dat uw urine en ontlasting de eerste dagen blauwgroen gekleurd kunnen zijn. De plaats van inspuiting zal ook voor een deel blauw zijn verkleurd. Deze verkleuring kan nog 1 jaar te zien zijn. Door de blauwe vloeistof kunt u er grauw uitzien na de operatie.

Meestal wordt deze ingreep in dagbehandeling gedaan. Uw behandelend arts geeft u uitleg als dit niet zo is. De uitslag van het schildwachtklieronderzoek krijgt u op de polikliniek. Hiervoor wordt een afspraak met u gemaakt.

Als blijkt dat de schildwachtklier kwaadaardige cellen bevat, dan volgt eerst een bespreking in het multidisciplinaire overleg (MDO). Hierna krijgt u vaak een verwijzing naar een melanoomcentrum voor een systemische behandeling. Ook wordt er soms een PET-scan gedaan. Het advies van het MDO wordt met u besproken.

Veelgestelde vragen

Wat als er geen schildwachtklier wordt gevonden?

Soms wordt de schildwachtklier niet gevonden. Dan is de beschreven procedure niet mogelijk. De arts bespreekt dan met u het alternatief.

Ik heb nog vragen, waar kan ik die stellen?

Heeft u na het lezen van deze informatie nog vragen? Neem dan telefonisch contact op met:

- Chirurgie. De polikliniek Chirurgie is bereikbaar van maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.00 uur op het telefoonnummer (073) 553 60 05. U kunt uw vragen stellen aan uw behandelend arts of de verpleegkundige chirurgie.
- Nucleaire Geneeskunde. De afdeling is bereikbaar van maandag t/m vrijdag van 7.45 tot 16.30 uur op het telefoonnummer (073) 553 26 90. U kunt bij deze afdeling uw vragen stellen over het onderzoek.

Praktische tips

Opleidingsziekenhuis

In het JBZ leiden we verpleegkundigen, coassistenten, artsen en andere zorgverleners op. Dit betekent dat bij uw afspraak soms meerdere zorgverleners aanwezig zijn. En het kan zijn dat u onderzocht of behandeld wordt door een zorgverlener in opleiding (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/opleidingsziekenhuis-met-wie-heeft-u-een-afspraak>). Deze zorgverlener werkt altijd onder supervisie van een gekwalificeerde zorgverlener.

MijnJBZ

Via MijnJBZ (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz>) kunt u zelf een deel van uw persoonlijke en medische gegevens inzien die in het JBZ over u bekend zijn. Zie ook: [Wat kan ik in MijnJBZ zien?](https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz/wat-kan-ik-in-mijnjbz-zien) (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz/wat-kan-ik-in-mijnjbz-zien>)

Bekijk uw zorgverzekering

Controleer zelf vóór een afspraak in het JBZ of uw zorg wordt vergoed:

- Bekijk hier (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/tarieven>) met welke zorgverzekeraars het JBZ een contract heeft.
- Het hangt ook af van uw polis of uw zorgverzekeraar alle zorg volledig vergoedt.
- Onze zorg valt voor volwassenen onder het wettelijk eigen risico. Dit betekent dat u ieder jaar eerst een bedrag zelf moet betalen, voordat uw zorgverzekeraar kosten gaat vergoeden.

Gegevens delen

Wilt u dat zorgverleners buiten het Jeroen Bosch Ziekenhuis uw medische gegevens kunnen inzien? Dan moet u het JBZ toestemming geven (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/gegevens-delen>) om uw gegevens beschikbaar te stellen.

Betrokken afdelingen

Chirurgie bij kanker (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/chirurgie-bij-kanker>)

Nucleaire Geneeskunde (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/nucleaire-geneeskunde>)

Code CHI-030